

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi palvelujen tarjoamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi palvelujen tarjoamisesta annetun lain palveluntarjoajan vastuuvakuutusta tai vakuutta koskevaa tiedonantovelvollisuussäännöstä. Esityksen mukaan palveluntarjoajan olisi annettava palvelun vastaanottajalle tiedot vastuuvakuutuksesta tai vakuudesta ja sen maantieteellisestä kattavuudesta, jos vastuuvakuu-

tuksen ottaminen tai vakuuden asettaminen perustuu lakiin tai viranomaisen määräykseen.

Esityksen tarkoituksena on saattaa säännös nykyistä täsmällisemmin vastaamaan palveludirektiivin vaatimuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

**PERUSTELUT**

**1 Nykytila ja ehdotettu muutos**

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY palveluista sisämarkkinoilla, jäljempänä *palveludirektiivi*, annettiin 12 päivänä joulukuuta 2006. Palveludirektiivin 23 artiklassa säädetään ammatillisesta vastuuvakuutuksesta ja vakuudesta. Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat varmistaa, että sellaisten palvelujen tarjoajilla, joihin sisältyy välitön ja erityinen terveys- tai turvallisuusriski vastaanottajan tai kolmannen henkilön kannalta tai vastaanottajan taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuva riski, on riskin luonteeseen ja laajuuteen nähden asianmukainen ammatillinen vastuuvakuutus tai muu tarkoitukseltaan vastaava tai keskeisiltä osin vertailukelpoinen vakuus tai vastaava järjestely.

Direktiivin 22 artiklassa säädetään niistä tiedoista, joita palveluntarjoajan on annettava palvelun vastaanottajan saataville. Artiklan 1 kohdan k alakohdan mukaan palveluntarjoajan on annettava tiedot 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta vakuutuksesta tai vakuudesta ja erityisesti vakuutuksen tai vakuuden antajan yhteystiedot ja maantieteellistä kattavuutta koskevat tiedot. Tämä tarkoittaa sitä, että palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuus

koskee jäsenvaltion lainsäädännössä tai viranomaisen päätöksessä edellytettyä vastuuvakuutusta tai muuta vakuutta, toisin sanoen pakollista vastuuvakuutusta tai muuta vastaavaa vakuutta.

Palveludirektiivi pantiin täytäntöön palvelujen tarjoamisesta annetulla lailla (1166/2009), joka tuli voimaan 28 päivänä joulukuuta 2009. Lain 7 §:n 12 kohdan mukaan palveluntarjoajan on annettava palvelun vastaanottajan saataville tiedot mahdollisesta vastuuvakuutuksesta tai vakuudesta ja sen maantieteellisestä kattavuudesta. Lisäksi kohdan mukaan on annettava vastaanottajalle vakuutuksen tai vakuuden antajan yhteystiedot.

Lain 7 §:n 12 kohdan perusteluissa (HE 216/2009 vp) todettiin erikseen, että kohta vastaa direktiivin 22 artiklan 1 kohdan k alakohtaa. Tarkoituksena oli siis kirjoittaa vastuuvakuutusta tai vakuutta koskeva tiedonantovelvollisuussäännös direktiivin mukaiseksi. Säännöksen nykyisen sanamuodon voidaan kuitenkin tulkita kattavan paitsi pakollisen myös vapaaehtoisen vastuuvakuutuksen.

Yritysten vastuuvakuutusten tarkoituksena on, että vakuutuksen ottanut yritys hankkii suojaa mahdollisen vahingonkorvausvelvollisuutensa varalta. Vahinkoa kärsinyt kohdis-

taa korvausvaatimuksensa vahingon aiheuttaneelle yritykselle, ja yritys päättää, hakeeko se suorittamansa vahingonkorvauksen määrän vakuutusyhtiöltä. Päätösvalta vastuuvakuutuksen käytöstä on vakuutuksen ottaneella yrityksellä itsellään. Vastuuvakuutus ei välttämättä kata yrityksen vahingonkorvausvelvollisuutta kokonaan. Vastuuvakuutuksissa voi olla huomattavankin suuret omavastuut ja muita rajoitusehtoja, joiden vuoksi vakuutuskorvaus ei aina ole vahingon kärsineelle suoritetun korvauksen suuruinen.

Vakuutusopimuslain (543/1994) 67 §:n 1 momentin mukaan vahinkoa kärsineellä henkilöllä on kolmessa poikkeustapauksessa oikeus kohdistaa vahingonkorvausvaatimuksensa suoraan yrityksen vastuuvakuutusyhtiöön. Suora kannevalta on seuraavissa tilanteissa: 1) vastuuvakuutuksen ottaminen on perustunut lakiin tai viranomaisen määräykseen, 2) vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön tai 3) vastuuvakuutuksesta on ilmoitettu vakuutetun elinkeinotoimintaa koskevassa markkinoinnissa.

Palvelujen tarjoamisesta annetun lain 7 §:n 12 kohdan säännöstä voidaan tulkita siten, että vapaaehtoisten vastuuvakuutusten ilmoittaminen palvelutoimintaa koskevassa markkinoinnissa johtaa vakuutusopimuslain 67 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla vahinkoa kärsineiden suoraan kannevaltaan vakuutusyhtiötä kohtaan, ja palveluntarjoajat menettäisivät siten päätösvalan vapaaehtoisten vastuuvakuutustensa käytöstä.

Suora kannevalta soveltuu lähtökohtaisesti tilanteisiin, joissa vastuuvakuutus on elinkeinotoiminnassa pakollinen. Tällöin vahingon kärsineiden suora korvauksenhakuoikeus on myös otettu huomioon vakuutusten kattavuudessa ja muussa rakenteessa. Myös vakuutusyhtiöiden pakollisia vastuuvakuutuksia koskevat palvelut on rakennettu siten, että vahingon kärsineiden yhteydenotot ja suorat korvausvaatimukset voidaan hoitaa sujuvasti. Jos suora kannevalta ulotettaisiin koskemaan myös vapaaehtoisia vastuuvakuutuksia, tämä edellyttäisi vakuutusyhtiöissä merkittäviä palveluprosessien muutoksia. Lisääntyneiden

kyselyjen ja korvausvaatimusten aiheuttamat hallinnointikustannukset nostaisivat todennäköisesti vastuuvakuutusten hintoja.

Koska tarkoituksena ei ollut ulottaa lain 7 §:n 12 kohtaa laajemmaksi kuin mitä palveludirektiivi edellyttää, säännöstä ehdotetaan muutettavaksi, jotta se nykyistä täsmällisemmin vastaisi direktiivin 22 artiklan 1 kohdan k alakohdan ja 23 artiklan 1 kohdan sääntelyä. Ehdotuksella muutetaan voimassa olevaa säännöstä siten, että palveluntarjoajan vastuuvakuutusta tai vakuutta ja sen maantieteellistä kattavuutta koskeva tiedonantovelvollisuus rajataan koskemaan ainoastaan pakollista vastuuvakuutusta tai vastaavaa vakuutta. Ehdotuksen mukaan palveluntarjoajan on annettava palvelun vastaanottajalle tiedot vastuuvakuutuksesta tai vakuudesta ja sen maantieteellisestä kattavuudesta, jos vastuuvakuutuksen ottaminen tai vakuuden asettaminen perustuu lakiin tai viranomaisen määräykseen.

## 2 Esityksen vaikutukset

Esityksen tavoitteena on poistaa palveluntarjoajan vastuuvakuutusta tai vakuutta koskevan tiedonantovelvollisuuden laajuuteen liittyvä oikeudellinen epävarmuus. Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

## 3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Hallituksen esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä ja Finanssialan Keskusliitolta. Lausunnonantajilla ei ollut huomautettavaa esitysluonnoksesta.

## 4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus*

## Laki

### palvelujen tarjoamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* palvelujen tarjoamisesta annetun lain (1166/2009) 7 §:n 12 kohta seuraavasti:

7 §

*Yleinen tiedonantovelvollisuus*

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa tietoja, palveluntarjoajan on annettava palvelun vastaanottajan saataville seuraavat tiedot:

12) vastuuvakuutus tai vakuus ja sen maantieteellistä kattavuutta koskevat tiedot sekä vakuutuksen tai vakuuden antajan yhteystiedot, jos vastuuvakuutuksen ottaminen tai vakuuden asettaminen perustuu lakiin tai viranomaisen määräykseen.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuu-  
ta 20 .

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2010

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Työministeri *Anni Sinnemäki*

**Laki****palvelujen tarjoamisesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan palvelujen tarjoamisesta annetun lain (1166/2009) 7 §:n 12 kohta seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

7 §

7 §

*Yleinen tiedonantovelvollisuus**Yleinen tiedonantovelvollisuus*

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa tietoja, palveluntarjoajan on annettava palvelun vastaanottajan saataville seuraavat tiedot:

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa tietoja, palveluntarjoajan on annettava palvelun vastaanottajan saataville seuraavat tiedot:

12) *mahdollinen* vastuuvakuutus tai vakuus ja sen maantieteellistä kattavuutta koskevat tiedot sekä vakuutuksen tai vakuuden antajan yhteystiedot.

12) vastuuvakuutus tai vakuus ja sen maantieteellistä kattavuutta koskevat tiedot sekä vakuutuksen tai vakuuden antajan yhteystiedot, *jos vastuuvakuutuksen ottaminen tai vakuuden asettaminen perustuu lakiin tai viranomaisen määräykseen.*

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä kuuta  
20 \_\_\_\_\_ .